

PÉNZÜGYI JOGGYAKORLAT

A háboru alatt fel nem vett osztalékok valorizálására tartalékolt összeg adóköteles. (Közig. Biróság 11.828/1926. P. sz.) A társulati adót illetőleg panaszos azt kifogásolja, hogy a háboru alatt fel nem vett osztalékok valorizálására a hitelezők számláján tartalékolt 174,065.472 K-t a mérleg-szerű nyereséghez hozzászámították.

A bíróság ezt a kifogást alaptalannak találta.

A vállalat a külföldi részvényesei javára elkönyvelt háboru alatt fel nem vett osztalékösszeget az 1923/24. üzlet-eredmény terhére a magyar korona romlásának megfelelően valorizálta, — vagyis egy látens tartalékot létesített oly cél-ból, hogy a külföldi részvényeseinek ki nem fizetett osztalé-kokat valorizált összegben fizethesse ki.

Az 1925. évi 400/P. M. számú H. Ö. 14. §-a részletesen fel-sorolja azokat a tartalékalapokat, amelyek adómentesen léte-síthetők, tehát a 14. §-ban felsorolt tartalékalapokon kívül egyéb tartalékalapot adómentesen kezelni nem szabad.

A szóban forgó tartalékalap a 14. §. (1.) bekezdésének 1—6. pontjai alatt felsorolt tartalékalapok közé nem soroz-ható és a (3.) bekezdése alapján adómentesnek azért nem minősíthető, mert ezen rendelkezés szerint azok a tartalék-alapok adómentesek, amelyekre nézve a pénzügyminiszter rendeleti úton megengedi, hogy a vállalat adómentesen tar-talékolhasson és a szóbanforgó tartalékalapra nézve a pénzü-gyminiszter az 1925. évi december hó 5-én kelt 116.677/VIIa. számú rendeletében kimondotta, hogy adómentesnek nem tekinthető és az adóköteles nyereséghez helyesen számít-atott hozzá.

Panaszos azt vitatja, hogy a fent számjelzett összeg mint effektív veszteség az adóalapból levonandó. A vállalat a korona elértéktelenedése folytán bekövetkezendő veszte-ségre tartalékolt. Az osztalék magyar korona értékben volt megállapítva, a ki nem fizetett osztalékok terhére tehát a korona romlása folytán egy könyvszerű veszteség állott elő arra az esetre, ha a vállalat azokat valorizált értékben köte-leztetik kifizetni. Effektív veszteség, mely számszerint pontos-an megállapítható, az állandóan hullámzó könyvszerű vesz-teséggel szemben akkor áll elő, amely időpontban a valori-zálás kötelezettsége beáll és a valorizálandó összeg folyósi-tásra kerül. Az 1923/24. üzletév terhére effektív veszteség még nem mutatkozott, mert habár a valorizálás kötelezettségének a lehetősége az 1921. évi 33. t.-c.-be foglalt békeszerződés 231. §-a alapján fennállott, a valorizálás mérve és időpontja még teljesen bizonytalan volt és a tartalékolás mérve a valószínű-ségen alapult. Az effektív veszteség a döntő bíróságnak a

panaszoshoz hiteles másolatban csatolt és 1925. évi november hó 29-én kelt határozata alapján keletkezett és ha a szóbanforgó tartalékalap a panaszban előadottak szerint az 1925/26. üzletévben a veszteség fedezésére lesz felhasználva, úgy nincsen semmi akadálya annak, hogy a már megadózott tartalékalapból erre a célra felhasználandó összeg a H. Ö. 15. §. 4. pontja alapján az 1927. évi társulati adó megállapításánál a mérlegszerű nyereségből levonásba hozassék.

Panaszos a H. Ö. 13. §-ának 14. pontjához fűzött végrehajtási utasítás (3.) bekezdésére hivatkozással kéri a szóbanforgó tartalékalap adómentességének megállapítását. A felhívott rendelkezés külföldi valutára szóló tartozások értékeléséről rendelkezik, tehát a jelen esetben nem alkalmazható, mert a külföldi részvényesek osztalékkövetelése magyar koronákra szól. Ha külföldi valutára szólt volna, akkor a valorizálás kérdése nem merül fel és erre a célra tartalékolás nem történik. A tartalékolás a valorizálás lehetőségének a következménye volt és nem valamely külföldi valuta forgalmi értékének emelkedésére, hanem a magyar korona értékének csökkenésére tekintettel tartalékolta a vállalat.

Az adómentesség megszűnését követő év társulati adója az adómentesség megszűnése évének teljes üzleti eredménye alapján állapítandó meg. (Közig. Biróság 10.820/1926. P. sz.) Panaszos azon a címen kéri az 1924. évi társulati adó alapjából az 1923. évi üzleteredmény fele részének levonását, hogy 1923. évi június hó 30-ig az 1907. évi III. t.-cikk alapján adómentességet élvezett.

A bíróság a kérelmet nem teljesíthette, mert az 1922. évi XXIV. t.-cikk 6. §-a szerint ideiglenesen adómentes vállalatoknál a kincstárnak a társulati adó követeléséhez való joga az adómentesség megszűnését követő hónap első napján nyílik meg, vagyis a jelen esetben 1923. évi június hó 1. napján nyílt meg. Az 1924. évre tehát azon a címen, hogy a vállalat 1923-ban állami kedvezményeket élvezett, adóleszállításnak helye nincsen.

Az 1922:34. t.-c.-ben biztosított házadómentesség nem mentesít a rokkantellátási adó alól is (Közig. Biróság 14.795/1927. P. sz.) Panaszos a terhére kivetett rokkantellátási adót azért sérelmezi, mert az 1923. évi 34. t.-c. a lakásépítő külön tevékenység útján emelt épületekre „házadómentesség“-et biztosított, a rokkantellátási adóról szóló H. Ö. 3. §-ának (2.) bekezdése szerint pedig csak az ideiglenes házadómentesség nem mentesít a rokkantellátási adó alól.

A panasz alaptalan.

A házadóról szóló 1927. évi H. Ö. 2. és 5. §-a csak állandó és ideiglenes házadómentességet ismer, ezen utóbbi keretébe